Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych.

Zeszyt XXXVIII. — Wydany i rozesłany dnia 22 sierpnia 1871.

97.

Obwieszczenie ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 12 lipca 1871,

o zaprowadzeniu zmienionego przez c. i k. wspólne ministerstwo wojny w porozumieniu z ministerstwem wyznań i oświecenia planu nauk weterynarskich.

Plan nauk weterynarskich zmieniony przez c. i k. wspólne ministerstwo wojny w porozumieniu z c. k. ministerstwem wyznań i oświecenia, ogłasza się przy niniejszem.

Jireczek r. w.

Plan

nauk weterynarskich.

A. Plan nauk dla weterynarzy.

§. 1. W wojskowym zakładzie weterynaryi będą uczący się kształceni na weterynarzy

przez udzielenie im wszystkich przedmiotów weterynaryi teoretycznej i praktycznej.

§. 2. Kto chce być przyjętym na kurs weterynaryi winien poddać się egzaminowi wstępnemu w wojskowym zakładzie weterynaryi; dowód ukończenia szóstej klasy gymnazyalnej, albo szóstej klasy szkoły realnej uwalnia od egzaminu wstępnego.

Przedmioty, na które rozciąga się egzamin wstępny, są: język niemiecki i nauka

układów pisemnych, fizyka, chemia, historya naturalna, geografia, historya i algebra.

Do jakiej rozciągłości ma być wymaganą znajomość przytoczonych przedmiotów, ustanawia się następnie:

Język niemiecki w takiej rozciągłości, aby uczeń mógł zrobić zupełnie dobrze pod względem stylu i ortografii wypracowanie pisemne o przedmiocie z historyi naturalnej;

z fizyki tyle, aby zjawiska przyrody i najważniejsze przyrody techniczne, do życia codziennego odnoszące się, mógł objaśnić podług ich zasad;

chemia w takiej rozciągłości, aby mógł wytłumaczyć ważniejsze pierwiastki i ich związki organiczne;

- z historyi naturalnej ogólna znajomość trzech królestw przyrody podług ich głównych działów;
- z geografii wymagana będzie znajomość geografii fizycznej w ogólności, tudzież znajomość stosunków klimatycznych i geograficznych pięciu części świata w ogólności, a znajomość środkowej Europy i Austryi w szczególności;
- z historyi będzie wymaganą znajomość najważniejszych wypadków historycznych w ogólności, tudzicz ważniejszych wydarzeń w monarchii austryackiej w szczególności;

wiadomości z algebry mają sięgać aż do rozwiązywania równań z dwoma niewiadomemi.

Egzamin wstępny zdaje się corocznie w pierwszym tygodniu miesiąca października przed komisyą ustanowioną przez c. k. ministerstwo wyznań i oświecenia, a do której wchodzi trzech profesorów wojskowych zakładu weterynaryi, tudzież jeden profesor gymnazyum i jeden profesor szkoły realnej. Przy zgłoszeniu się do tego egzaminu każdy kandydat winien złożyć na rzecz egzaminatorów taksę egzaminacyjną w kwocie pięć złotych.

- §. 3. Aby być przyjętym na kurs weterynaryi potrzeba liczyć 18 lat skończonych do 26 włącznie; uwzględnienie z powodu przekroczonego wieku może uzyskać każdy, kto udowodni, że bez przerwy oddawał się studyom i pracom naukowym lub rolniczym.
- §. 4. Czas trwania nauk w kursie weterynaryi ustanawia się na lat trzy, czyli sześć półroczy; lekarze i chirurdzy posiadający dyplomy, tudzież konowali, mogą ukończyć ten kurs w dwóch latach.
  - §. 5. Przedmioty obowiązkowe na kursie trzechletnim są:

Rok I.

Półrocze 1.

a) Przygotowanie do nauki weterynaryi, przez 2 tygodnie, 3 godziny na tydzien;

b) zootomia wszystkich zwierzat domowych, 5 godzin na tydzień;

c) chemia ogólna, 3 godziny na tydzień;

d) historya naturalna wszystkich gatunków zwierząt domowych, nauka o rasach i higiena tychże, 3 godziny na tydzień; zaczyna się po ukończeniu przygotowania;

e) teorya kucia kopyt i racie, 2 godziny na tydzień;

f) éwiczenia sekcyjne;

g) ćwiczenia na pomoście kowalskim a to w struganiu i przyrządzaniu kopyt martwych, oba rodzaje ćwiczeń w godzinach wolnych od wykładów, rozkładem czasu ustanowić się mających.

Półrocze 2.

- a) Zootomia z uwzględnieniem zootomii topograficznej i chirurgicznej, 5 godzin na tydzień;
- b) chemia organiczna, z szczególnem uwzględnieniem chemii fizyologicznej i patologicznej, 3 godziny na tydzień;
- c) historya naturalna, nauka o rasach i higiena jak w I półroczu, 3 godziny na tydzień do końca kwietnia;
- d) uprawa roślin rolniczych, 3 godziny na tydzień w miesiącach maju i czerwcu;

e) botanika z uwzględnieniem roślin potrzebnych w weterynaryi, 2 godziny na tydzień;

f) ćwiczenia w sali sekcyjnej;

g) ćwiczenia na pomoście kowalskim. Obadwa rodzaje ćwiczeń jak w I półroczu.

Rok II.

Półrocze 3.

a) Patologia ogólna i zootomia patologiczna, 3 godziny na tydzień;

b) fizyologia, 2 godziny na tydzień;

c) farmakognozya, nauka o środkach leczniczych i nauka pisania recept, 3 godziny na tydzień;

d) uczęszczanie do klinik, codziennie;

e) ćwiczenia w sali sekcyjnej i ćwiczenia w używaniu mikroskopu, tudzież sporządzenie dwóch preparatów anatomicznych w godzinach wyznaczyć się mających przy rozkładzie czasu;

f) uczeszczanie na sekcye patologiczne;

g) ćwiczenia na pomoście kowalskim a to w utwierdzaniu i wyrabianiu podków i przystósowaniu ich do kopyt martwych.

Półrocze 4.

a) Zootomia patologiczna, 3 godziny na tydzień;

b) nauka chowu i zewnętrzna postać zwierząt domowych, wraz z położnictwem, 5 godzin na tydzień;

c) nauka o instrumentach i bandażowaniu, 3 godziny na tydzień;

d) uczęszczanie do obu klinik, codziennie;

e) uczęszczanie na sekcye patologiczne;

f) ćwiczenia w laboratoryum chemicznem;

g) ćwiczenia na pomoście kowalskim, jak w półroczu 3.

Rok III.

Półrocze 5.

a) klinika medyczna, codzieunie;

b) klinika chirurgiczna, codziennie;

c) patologia specyalna i terapia, 3 godziny na tydzień;

d) chirurgia weterynarska, 2 godziny na tydzień;

e) nauka operacyi, 3 godziny na tydzień, z tych 2 na ćwiczenia praktyczne;

f) styl manipulacyjny, z wykładem o sporządzaniu sprawozdań weterynarskich, opinii i świadectw, tudzież nauka o ustawach i rozporządzeniach tyczących się czynności weterynarskich, 1¹/₂ godziny na tydzień;

g) nauka o zarazach, 3 godziny na tydzień;

h) oględziny bydła i mięsa, 1 godzina na tydzień;

i) ćwiczenia na pomoście kowalskim jak w poprzednich półroczach i ćwiczenia w kuciu żywych koni.

Półrocze 6.

a) klinika medyczna,

b) klinika chirurgiczna,

c) patologia specyalna,

d) chirurgia weterynarska, jak w półroczu 5;

e) nauka operacyi,

f) styl manipulacyjny,

274

g) nauka weterynaryi sądowej, 2 godziny na tydzień;

h) historya i literatura weterynaryi, 1 godzina na tydzień;

1) ćwiczenia na pomoście kowalskim, jak w półroczu 5.

W ciągu ostatnich dwóch lat należy uczęszczać także na ordynacye popołudniowe; podobnież uczniowie 3go roku będą przypuszczani do udziału naprzemian na poliklinice i w postępowaniu z bydłem zarażonem.

§. 6. Plan nauk na kursie dwuletnim dla lekarzy i chirurgów obejmuje przed-

mioty naukowe w następującym porządku.

Rok L

Półrocze 1.

a) Przygotowanie do nauki weterynaryi;

- b) historya naturalna wszystkich gatunków zwierząt domowych, nauka o rasach i higiena tychże;
- c) zootomia;

d) teorya kucia kopyt i racic;

e) farmakognozya, nauka o środkach leczniczych i nauka pisania recept;

patologia ogólna i zootomia patologiczna;

g) ćwiczenia w sali sekcyjnej;

- h) uczęszczanie na sekcye patologiczne;
- i) ćwiczenia na pomoście kowalskim.

Półrocze 2.

a) Zootomia;

- b) historya naturalna, nauka o rasach i higiena;
- c) nauka chowu i zewnętrzna postać zwierzat;

d) uprawa roślin rolniczych;

e) nauka o instrumentach i bandażowaniu;

f) zootomia patologiczna;

g) ćwiczenia w sali sekcyjnej;

- h) uczęszczanie na sekcye patalogiczne;
- i) ćwiczenia na pomoście kowalskim.

Rok II.

Półrocze 3.

a) Klinika medyczna;

b) klinika chirurgiczna;

c) patologia specyalna i terapia;

d) chirurgia weterynarska;

e) nauka operacyi;

f) fizyologia:

g) nauka o zarazach;

h) styl manipulacyjny;

i) oględziny bydła i miesa.

Półrocze 4.

- a) Klinika medyczna;
- b) klinika chirurgiczna;
- c) patologia specyalna i terapia;
- d) chirurgia weterynarska;

- e) nauka operacyi;
- f) nauka weterynaryi sądowej;
- g) historya i literatura weterynaryi;
- h) styl manipulacyjny.

W ciągu trzeciego i czwartego półrocza należy uczęszczać na ordynacye popołudniowe; do udziału na poliklinice i w postępowaniu z bydłem zarażonem uczniowie ci mają być tak samo przypuszczani, jak inni.

§. 7. Konowałowie wojskowi, którzy skończyli kurs dwuletni, i chcą uzyskać dyplom na weterynarza, powinni liczyć lat nie więcej nad 30, i jeżeli nie mogą udowodnić wykształcenia przygotowawczego wymaganego w §. 2, winni poddać się wzmiankowanemu tam egzaminowi wstępnemu, który jednak składać będą tylko przed członkami zgromadzenia nauczycielskiego wojskowego zakładu weterynaryi.

Winni uczęszczać na kurs dwuletni według postanowień §. 6 i w ciągu tegoż, na 1 roku, słuchać także wykładów chemii.

Egzamina.

§. 8. Egzamina z wszystkich przedmiotów, w ciągu roku wykładanych, odbywają się dopiero na końcu każdego roku szkolnego; zastępują one miejsce egzaminu ścisłego teoretycznego, egzaminatorowie są więc obowiązani o rozległości wiedzy ucznia przekonać się dokładnie.

Wypadek tych egzaminów oznacza się w świadectwach postępami: bardzo dobrze, dobrze, miernie; świadectwo w którem wszystkie przedmioty wykładowe są wymienione, wystawia się tylko wtedy, jeżeli egzamina złożono z postępem przynajmniej dobrym.

- §. 9. Jeżeli uczeń otrzymał tylko jeden postęp mierny, może mu być pozwolonem ponowienie odnośnego egzaminn; uczniowie zaś, którzy otrzymali ten postęp z dwóch lub więcej przedmiotów, powinni uczęszczać ponownie na ten sam rok. Ponowne uczęszczanie na ten sam rok, może mieć miejsce tylko raz jeden.
- §. 10. Dla przekonania się o postępie uczniów w nauce, wolno jest profesorom egzaminować ich w ciągu roku szkolnego w godzinach wykładowych.
- §. 11. Uczniowie, którzy skończywszy kurs weterynaryi, chcą otrzymać dyplom na weterynarza, winni zgłosić się do dyrektora naukowego w wojskowym zakładzie weterynaryi o przypuszczenie ich do egzaminu ścisłego, przekładając wszystkie świadectwa nauk, wywód oględzin petalogicznych i opinią o nim, dowód sporządzenia preparatu anatomicznego i wypracowanie pisemne o przypadku sądowym lub tyczącym się zarazy, zadane przez właściwego profesora.
  - §. 12. Ten egzamin ścisły zasadza się:
  - a) na przyjęciu, uważaniu i pielęgnowaniu najmniej przez 3 dni bydlęcia cierpiącego na chorobę wewnętrzną i napisaniu po upływie tego czasu dokładnej historyi choroby;
  - b) na traktowaniu według ustępu a) przypadku chirurgicznego;
  - c) na wykonaniu operacyi chirurgicznej na żywem lub nieżywem zwierzęciu tudzież okazu anatomicznego.
- §. 13. Poszczególne części egzaminu stanowią razem tylko jeden egzamin ścisły; można go składać dopiero w ciągu roku szkolnego, który nastąpi po ukończeniu kursu nauk.

Kto do dwóch lat po ukończeniu kursu nauk do ścisłego egzaminu się nie zgłosił, obowiązany jest przed złożeniem tegoż jeszcze przez 3 miesiące uczęszczać na ćwiczenia anatomiczne i anatomiczne patologiczne tudzież do klinik.

- §. 14. Egzamina częściowe a) i b) odbywać się będą pod kierunkiem profesorów odnośnych przedmiotów, i naprzemian w obecności innych profesorów, egzamin c) w obecności całej komisyi egzaminacyjnej, wszystkie publicznie. Każdemu członkowi komisyi egzaminacyjnej wolno przekonywać się o rozległości wiedzy ucznia przez stawianie pytań. Wypracowania pisemne o przypadkach cborób klinicznie traktowanych, które kandydat najpóźniej po upływie 8 dni przedłożyć powinien, jakoteż wypracowania, w §. 11 wzmiankowane, mają przechodzić od jednego członka komisyi egzaminacyjnej do drugiego.
- §. 15. Komisya egzaminacyjna składa się z dyrektora naukowego i z wszystkich zwyczajnych profesorów zakładu, tudzież z wizytatora, wyznaczyć się mającego przez c. k. ministerstwo spraw wewnętrznych.
- §. 16. Klasy przy egzaminie ścisłym oznaczają się wyrazami: z wyszczególnieniem, dostatecznie, niedostatecznie.
- §. 17. Wszycy członkowie komisyi egzaminacyjnej głosują najprzód nad tem, czy kandytat, ze względu na wypadki egzaminu odpowiedział warunkom czy nie.

W pierwszym razie głosuje się najprzód nad tem, czy kandydat ma otrzymać klasę, z wyszczególnieniem.

W drugim zaś razie głosuje się nad tem, czy ma ponowić cały egzamin, czy tylko niektóre jego części.

Przy głosowaniu tem rozstrzyga bezwzględna większość wszystkich głosujących. W razie równości głosów dyrektor naukowy lub jego zastępca daje głos rozstrzygający.

W dyplomie wyraża się klasyfikacyę ogólną.

Jeżeli kandydat złoży niedostatecznie tylko jeden egzamin częściowy, winien go ponowić po pewnym przeciągu czasu, przez komisyę egzaminacyjną wyznaczyć się mającym, ale nigdy przed upływem trzech miesięcy.

Jeżeli zaś złoży niedostatecznie dwa lub wszystkie egzamina częściowe, winien ponowić cały egzamin, atoli nie wcześniej, jak po upływie 6 miesięcy.

W każdym z tych wypadków kandydat jest obowiązany przez czas przygotowywania się do ponownego egzaminu uczęszczać na ćwiczenia praktyczne w tym przedmiocie.

- §. 18. Egzamin ścisły może być tylko raz ponowionym.
- §. 19. Jeżeli kandydat zda egzamin ścisły, ma złożyć przysięgę i otrzyma dyplom na weterynarza; przysięgę składa się przed dyrektorem naukowym zakładu, na instrukcyę dla weterynarza, zatwierdzoną przez c. k. ministerstwo spraw wewnętrznych; dyplom wystawia dyrektor naukowy zakładu, a z nim podpisuje go oraz najstarszy w randze profesor.

Formularz.

 tenże upoważnionym jest we wszystkich królestwach i krajach monarchii austryacko węgierskiej wykonywać wolno wszelkie gałęzi weterynaryi na wszystkich zwierzętach domowych i wystawiać prawomocne świadectwa, przyczem winien zawsze stosować się do przysięgi na instrukcye swoją wykonanej.

W dowód czego wydaliśmy panu N. N. dyplom niniejszy, opatrzony pieczęcią zakładu i naszym własnoręcznym podpisem.

- §. 20. Dyrektor naukowy wojskowego zakładu weterynaryi obowiązanym jest prowadzić protokół egzaminów ścisłych, w którym zapisywać należy imię i nazwisko, kraj rodzinny, miejsce urodzenia i wiek kandydata, tudzież klasę jaką przy egzaminie ścisłym otrzymał; również należy zanotować tam datę złożenia przysięgi i wystawienia dyplomu.
- §. 21. Za egzamina ścisłe i wystawienie dyplomu płaci się taksę w kwocie 57 zł.; z tego komisya egzaminacyjna bierze 50 zł. 40 ct. do podziału w równych częściach między egzaminatorów, a reszta służy na pokrycie kosztów dyplomu pisanego na pargaminie.
- §. 22. Cudzoziemcom, jeżeli uczynią zadość wymaganym do przyjęcia warunkom, wolno uczęszczać na wykłady jako słuchacze zwyczajni i zdawać wszystkie egzamina; dopóki jednak nie uzyskają obywatelstwa, nie nabywają przez to prawa wykonywania praktyki w monarchii austryacko węgierskiej.

Formularz dyplomu dla cudzoziemców winien więc zawierać zgodną z tem postanowieniem zmianę w ten sposób, że kandydat przez uzyskanie dyplomu nie staje się uprawnionym do wykonywania praktyki weterynarskiej w monarchii austryacko węgierskiej, lecz winien w tym celu uzyskać wprzódy obywatelstwo austryacko węgierskie i postarać się u c. k. a względnie u król. węgierskiego ministerstwa spraw wewnętrznych o szczegółowe upoważnienie.

Za uczęszczanie na wykłady cudzoziemcy winni złożyć z góry co półrocze kwotę 20 zł. wal. austr. która będzie podzielona pomiędzy uczących w równych częściach.

§. 23. Kto chce uczęszczać na poszczególne przedmioty winien zgłosić się do dyrektora i właściwego profesora.

Uczęszczającym na takie wykłady będą wystawiane świadectwa frekwentacyi, takowe jednak nie nadają wcale prawa wykonywania praktyki weterynarskiej.

B. Plan nauk dla konowałów.

- §. 1. Kto chce być przyjętym na kurs dla konowałów, winien przedłożyć świadectwo skończenia z dobrym skutkiem szkoły ludowej, świadectwo prawidłowego wyuczenia się kowalstwa i wykazać się przynajmniej z dwuletniej pracy jako czeladnik.
  - §. 2. Kurs dla konowałów trwa 6 miesięcy i odbywa się dwa razy w każdym roku.

Pierwszy zaczyna się dnia 2 stycznia i kończy się z ostatnim czerwca, drugi zaś zaczyna się dnia 1 lipca i trwa do końca grudnia.

Na kursie tym uczniowie są obowiązani:

- a) uczęszczać na wykład teoryi kucia kopyt i racic:
- b) ćwiezyć się na pomoście kowalskim w wyrabianiu podków na zdrowe i chore kopyta;
- c) uczęszczać do kliniki chirurgicznej gdzie będą obznajmiani z najzwyklejszemi chorobami kopyt i ich leczeniem.

Próba i upoważnienie konowałów

§. 3. Słuchacze kursu dla konowałów po złożeniu egzaminu z teoryi kucia kopyt i racic, odbyciu odpowiedniej próby kucia i skoro udowodnią zdolność wyrabiania doskonałych podków, otrzymają za złożeniem 1 złr. wal. austr. świadectwo z stemplem na 50 ct. w którem będzie wyrażone że są "uzdolnieni" ("doskonale uzdolnieni") do prowadzenia samodzielnie konowalstwa w jakiemkolwiek miejscu.

Formularz.

W imieniu instytutu dla konowałów w wojskowym zakładzie weterynaryi wystawia się niniejszem N. N. rodem z . . . . publiczne świadectwo, że w roku 18 . . skończył w tutejszym instytucie konowalskim przepisany dla konowałów kurs półroczny z "dobrym" ("bardzo dobrym") skutkiem, nabył w wyrabianiu i nakładaniu podków "wielkiej" ("bardzo wielkiej") biegłości, w skutku czego uznany został za "uzdolnionego ("szczególnie uzdolnionego") do prowadzenia konowalstwa.

Z dyrekcyi instytutu dla konowałów. Wiedeń, dnia . . . .

98.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 22 lipca 1871,

o upoważnieniu c. k. urzędu cłowego pobocznego II klasy w Waldheim na Georgenberg w Bawaryi do postępowania wywozowego z piwem.

W myśl rozporządzeń ministerstwa skarbu z dnia 14 lipca 1858, 30 listopada 1859, 23 sierpnia 1863 i 28 kwietnia 1869 (Dz. u. p. 1858, Nr. 114; 1859, Nr. 219; 1863, Nr. 73 i 1869, Nr. 54) upoważnia się c. k. urząd cłowy poboczny II klasy w Waldheim na Georgenberg w Bawaryi do postępowania wywozowego z piwem, wywożonem za linią cłową z zastrzeżeniem zwrotu podatku konsumcyjnego.

Holzgethan r. w.

99.

Ustawa z dnia 4 sierpnia 1871,

tycząca się budowy mostu na Dunaju z powodu projektowanego gościńca z placu Praterstern w Wiedniu do Marchfeld.

Zgodnie z uchwałą obu izb rady państwa widzę się spowodowanym rozporządzić co następuje:

§. 1.

Na rozpoczęcie budowy stałego mostu na Dunaju z powodu projektowanego gościńca z placu Praterstern w Wiedniu do Marchfeld dozwala się tytułem pierwszej raty kwotę 500.000 złt. jako dodatek na wydatki ministerstwa spraw wewnętrznych w roku 1871 (Rozdział 6, tytuł 7, §. 1. Budowa dróg w dolnej Austryi).

\$. 2.

Przy żądaniu dalszych rat przedłożyć należy projekt ograniczony miarą koniecznej potrzeby, tudzież rezultat traktowania o rozkład konkurencyi, jakie względnie budowy i utrzymania dróg do mostu prowadzących, ze wszystkimi, w budowie nowego gościńca interesowanymi, przeprowadzonem być winno.

§. 3.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się ministrowi spraw wewnętrznych i skarbu. Laxenburg, dnia 4 sierpnia 1871.

Franciszek Józef r. w.

Moneyart r. w.

Holzgethan r. w.

100.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 6 sierpnia 1871,

tyczące się ułatwienia postępowania przy wywozie cukru koleją żelazną z wymaganiem zwrotu podatku.

Tym, którzy na zasadzie rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 9 stycznia 1860 Dz. u. p. Nr. 14) wywożą cukier za linią cłową z wymaganiem zwrotu podatku, a do rywozu używają kolei żelaznej, dyrekcye skarbowe powiatowe a względnie inspektorowie skarbowi mogą na żądanie udzielić pozwolenie, aby postępowanie urzędowe, któremu na mocy ustępu 6 wzmiankowanego rozporządzenia, przesyłki cukru, do wywozu przeznaczone, w okręgu cłowym ulegać winny, miało miejsce w stacyi podawczej kolei żelaznej i aby z odstąpieniem od postanowienia ustępu 5 tegoż rozporządzenia, tyczącego się sposobu opakowania i zamknięcia cukru, cukier w głowach lub bryłach był ładowany w wagonach bez żadnego zewnętrznego opakowania a inny cukier także w przyborach nie zdatnych do umieszczania na nich pieczęci urzędowej, tudzież aby zamiast zamknięcia pak, miało miejsce urzędowe zamknięcie tych wagonów.

Pozwolenie to zależy jednak od następujących warunków:

1. W stacyi podawczej kolei żelaznej winien znajdować się stósowny lokal i stósowna waga do użycia przy postępowaniu urzędowem z przesyłką cukru, a ścisły dozór urzędowy przy ładowaniu cukru do wagonów nie ma doznawać żadnych przeszkód. Przezorność w obu tych względach jest obowiązkiem odsyłającego.

2. Wagony przeznaczone do przewozu cukru powinny być zdatne do zupełnie bezpiecznego zamknięcia i powinny iść bez zmiany od stacyi podawczej do tego urzędu cło-

wego pogranicznego, przez który cukier ma być za linią cłową wywiezionym.

3. Do jednego i tego samego wagonu może być naładowanym cukier tylko jednego

wysyłacza.

4. Jeżeli do przesyłki cukru potrzeba więcej niż jednego wagonu, należy wystawić do ładunku każdego wagonu osobną deklaracyą wywozu w dwóch egzemplarzach i wymienić w nich znaki i numera wagonu.

Jeżeli cukier w głowach lub bryłach ładuje się bez zewnętrznego opakowania, natenczas w deklaracyi wywozowej, zamiast ilości, rodzaju, znaków i numerów naczyń i ich wagi, wyrazić należy wage ryczałtowa i rzeczywistych brył cukru.

5. Deklaracyę wywozową podać należy do urzędu dochodów niestałych w stacyi podawczej, względnie do oddziału straży skarbowej w której okręgu urzędowym leży stacya

podawcza.

Jeżeli urząd dochodów niestałych a względnie oddział straży skarbowej nie jest oraz tym samym, w którego siedzibie lub okręgu urzędowym znajduje się wyrobnictwo wysyfacza, winien tenże wyrazić także we właściwej rubryce deklaracyi wywozowej liczbę bieżącą książki przemysłowej, pod którą przesyłkę cukru wyprawia i przed odstawieniem przesyłki do stacyi podawczej, tak o numerze tym, jakoteż o rodzaju i ilości cukru do wywozu przeznaczonego zawiadomić pisemnie ten oddział straży skarbowej, w którego okręgu urzędowym wyrobnictwo się znajduje.

6. Wspomnione w ustępie 8 wzmiankowanego rozporządzenia pozwolenie zostawienia w okręgu cłowym cukru znajdującego się pod urzędowem zamknięciem wtedy tylko

stósowanem być może, gdy cały ładunek jednego wagonu w okręgu cłowym zostaje.

7. Jeżeli w samej stacyi podawczej ani urząd dochodów niestałych ani oddział straży skarbowej nie ma stałej siedziby, należytość za koszta podróży dla organów, manipulacyi urzędowej z przesyłką cukru dokonać mających, według istniejących przepisów obliczoną, winien wysyłacz złożyć w tym urzędzie, który mu będzie wskazany

Holzgethan r. w.

101.

Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych z dnia 7 sierpia 1871,

podające do wiadomości ugodę pomiędzy Austryą a Wirtembergiem, tyczącą się wzajemnego obejmowania swoich pierwotnych poddanych o ile ci nie stali się jeszcze przynależnymi do drugiego państwa.

Pomiędzy rządem cesarsko-austryackim a królewsko-wirtembergskim zawartą została mocą wymienionych w Sztutgardzie deklaracyi ministeryalnych z dnia 16 grudnia 1870 a względnie 3 lipca 1871 ugoda o zachowywanie na przyszłość, w stósunku pomiędzy Austryą i Wirtembergiem, tej zasady, że każde z tych dwóch państw, na przedstawienie drugiego państwa, obejmować będzie napowrót swoich pierwotnych poddanych, chociażby według prawodawstwa krajowego przynależność tę utracili, na tak długo, dopóki nie staną się przynależnymi do tego drugiego państwa według własnych ustaw wewnętrznych tegoż.

Hohenwart r. w.